

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2021/2314**z dnia 14 grudnia 2021 r.****w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „INICJATYWA EVE NA RZECZ USTANOWIENIA PRAWA DO DECYDOWANIA” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788****(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 9 września 2021 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „INICJATYWA EVE NA RZECZ USTANOWIENIA PRAWA DO DECYDOWANIA”.
- (2) Decyzją z dnia 5 października 2021 r. w formie pisma (C(2021) 7294 final) zgodnie z art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/788 Komisja poinformowała grupę organizatorów, że wymogi dotyczące rejestracji określone w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), d) i e) tego rozporządzenia zostały spełnione oraz że art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) nie ma zastosowania. Komisja wyjaśniła jednak również, że inicjatywa nie spełnia wymogu określonego w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788. W związku z tym Komisja zwróciła się do grupy organizatorów, zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2019/788, o dokonanie zmiany inicjatywy. Komisja zwróciła uwagę grupy organizatorów na fakt, że rozporządzenie (UE) 2019/788 nie dopuszcza inicjatyw obywatelskich proponujących rewizje Traktatów. Ponadto zwróciła się do grupy organizatorów o wskazanie, którego unijnego aktu prawnego dotyczy ich wezwanie do zaproponowania przepisów skierowane do Komisji oraz o wyjaśnienie treści takiego lub takich aktów prawnych.
- (3) W dniu 19 października 2021 r. grupa organizatorów wysłała pismo do służb Komisji, w którym zwróciła się z zapytaniem (i) o wymóg przedstawienia „wniosku”, argumentując, że to zadaniem Komisji jest opracowywanie projektów wniosków ustawodawczych, oraz (ii) o zbadanie inicjatywy i umożliwienie odbycia spotkania z przedstawicielami Komisji, aby wspólnie dokonać oceny zaproponowanego projektu EVE (którego celem byłoby przyczynienie się do stworzenia nowego „prawa do decydowania”) oraz ustalić treść inicjatywy (organizatorzy wskazali przy tym błędnie na art. 15 rozporządzenia (UE) 2019/788, gdyż ten ma zastosowanie wyłącznie do ważnych inicjatyw). W odpowiedzi z dnia 5 listopada 2021 r. służby Komisji powtórzyły, że cele inicjatywy muszą spełniać warunki określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (4) W dniu 17 listopada 2021 r. grupa organizatorów ponownie przedłożyła inicjatywę. Chociaż inicjatywa została preredagowana, jej treść pozostała zasadniczo niezmienną pomimo wezwania ze strony Komisji do uwzględnienia jej oceny przedstawionej w decyzji z dnia 5 października 2021 r.
- (5) Cele inicjatywy określono w następujący sposób: „W związku z dokumentacją załączoną do dokumentu „WNIOSEK w sprawie inicjatywy EVE” zwracamy się do Komisji Europejskiej o przygotowanie aktu prawnego lub przepisów, które mogą być konieczne dla Komisji Europejskiej do ustanowienia prawa (człowieka) do decydowania, i o przekazanie ich instytucjom publicznym. Stworzyłyby to system demokracji bezpośredniej, w którym obywatele mogliby w spójny sposób podejmować decyzje w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania lub interesu publicznego, a tym samym korzystać z suwerenności obywateli zarówno z udziałem przedstawicieli, jak i bez nich. Biorąc pod uwagę zakres tej sprawy, w ramach inicjatywy przedstawiono projekt wniosku, który można by wykorzystać do ustanowienia prawa do decydowania. W związku z tym organizatorzy zwracają się również o rozważenie następujących trzech możliwości: (1) UE i jej instytucje mogłyby we własnym zakresie ustanowić prawo, które jest proponowane w ramach tej inicjatywy; (2) UE mogłaby stworzyć specjalny sposób przeprowadzenia uprzedniego

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55.

zbadań wykonalności tej propozycji, a następnie dopilnować, by odpowiedni wniosek został opracowany z udziałem wszystkich możliwych właściwych stron w UE; (3) UE mogłaby udzielić zezwolenia na opracowanie i publiczne przetestowanie wniosku; odnosiłoby się to wyłącznie do danej strony i wyłącznie do przedmiotowego wniosku". Następnie jako ogólny cel inicjatywy podano „stworzenie wszelkiego aktu lub środka, które są wymagane do urzeczywistnienia przedmiotu tej EIO”, co prawdopodobnie odnosi się do opracowania treści i/lub wdrożenia „prawa do decydowania” (projektu służącego jego ustanowieniu).

- (6) W ramach tej inicjatywy grupa organizatorów zwraca się do Komisji o przedstawienie wniosku w sprawie wprowadzenia nowego prawa podstawowego, które miałyby ustanowić „system demokracji bezpośredniej” na szczeblu instytucji unijnych. W takim systemie obywatele mogą „w spójny sposób” podejmować decyzje w zakresie „spraw wspólnych lub publicznych”, tym samym korzystając z „suwerenności obywateli”. Zdaniem grupy organizatorów powinno to zostać osiągnięte: (1) „przez UE z własnej inicjatywy”, (2) przez „udzielenie zezwolenia” na opracowanie celu dla i przez prywatnego przedstawiciela inicjatywy EVE i projektu EVE albo (3) „w powiązaniu z projektem EVE”. Grupa organizatorów wyjaśniła, że taki wniosek może pociągać za sobą zmiany w Traktatach, ale ich zdaniem rozporządzenie (UE) 2019/788 zezwala inicjatywom obywatelskim na zwrócenie się do Komisji o przedstawienie takiego wniosku. W ramach wariantu (2) lub (3) grupa organizatorów proponuje, aby Komisja „udzieliła zezwolenia” na prywatny projekt („projekt EVE”), którego celem byłoby przyczynienie się do ustanowienia nowego prawa podstawowego. Wszystkie pozostałe cele określone w załączonym dokumencie służą ogólnemu celowi, jakim jest wprowadzenie tego nowego prawa.
- (7) Zgodnie z art. 11 ust. 4 akapit pierwszy TUE i art. 1 rozporządzenia (UE) 2019/788 „europejska inicjatywa obywatelska” oznacza inicjatywę przedłożoną Komisji, wzywającą Komisję do przedłożenia, w ramach jej uprawnień, odpowiedniego wniosku w sprawach, w odniesieniu do których, zdaniem obywateli, wprowadzenie w życie Traktatów wymaga aktu prawnego Unii oraz która to inicjatywa otrzymała wsparcie co najmniej miliona kwalifikujących się sygnatariuszy pochodzących z co najmniej jednej czwartej wszystkich państw członkowskich; Zgodnie z art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788 Komisja nie może zarejestrować inicjatywy, jeżeli „wykracza ona w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów”.
- (8) W wyroku w sprawie T-611/19 Sąd orzekł, że pojęcie aktu prawnego w rozumieniu art. 11 TUE oraz art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011^(?) odnosi się, zgodnie z art. 288 TFUE, do rozporządzeń, dyrektyw, decyzji, zaleceń i opinii przyjętych przez instytucje. Rozporządzenie (UE) nr 211/2011 straciło moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2020 r. i zostało zastąpione rozporządzeniem (UE) 2019/788. Zarówno zakres inicjatywy obywatelskiej, jak i warunki prawne dokonania rejestracji nie uległy jednak zmianie. Rozporządzenie (UE) 2019/788 nie zezwala na zwrócenie się w ramach inicjatyw obywatelskich do Komisji o zaproponowanie zmian w Traktatach, ponieważ dopuszcza jedynie inicjatywy, w których wzywa się Komisję do zaproponowania, w ramach jej uprawnień, aktów prawa wtórnego w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (9) Jak sama grupa organizatorów stwierdza, cel inicjatywy musiałby zostać osiągnięty poprzez zmiany Traktatów i nie mógłby zostać osiągnięty za pomocą aktów prawnych takich jak te, o których mowa w art. 288 TFUE. Ponadto w odniesieniu do proponowanego w inicjatywie uruchomienia prywatnego projektu („projekt EVE”), który miałby przyczynić się do stworzenia nowego „prawa do podejmowania decyzji”, Komisja zauważa, że propozycja ta nie dotyczy żadnego wniosku w sprawie takiego aktu prawnego.
- (10) Dlatego też proponowana inicjatywa obywatelska „INICJATYWA EVE NA RZECZ USTANOWIENIA PRAWA DO DECYDOWANIA” wykracza w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit trzeci lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (11) Należy zatem odrzucić wniosek o rejestrację,

(?) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Inicjatywa europejska „INICJATYWA EVE NA RZECZ USTANOWIENIA PRAWA DO DECYDOWANIA” nie zostaje zarejestrowana.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „INICJATYWA EVE NA RZECZ USTANOWIENIA PRAWA DO DECYDOWANIA”, reprezentowanej przez następujące osoby wyznaczone do kontaktów: Eberarda SÁNCHEZ LÓPEZA i Juana Carlosa ESCUDERO GONZÁLEZA.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2021 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca
